

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobce: **M. H.**, narozený X
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2020, č. j. MPSV-2020/89196-912,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou osobně dne 17. 7. 2020 se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v P. (dále jen „úřad práce“) ze dne 27. 1. 2020, č. j. 3258/2020/MEL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce nepřiznal žalobci v návaznosti na jeho žádost ze dne 8. 4. 2019 podle § 2 odst. 5 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“) dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje (absolvování dvou lékařských zdravotních prohlídek) v celkové výši 1 000 Kč.
2. Žalobce v žalobě předně konstatoval, že napadené rozhodnutí napadá pouze v rozsahu, v němž se týká dávky na úhradu poplatku ve výši 500 Kč za vstupní lékařskou prohlídku

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

při nástupu do zaměstnání v obchodní společnosti F. p. s.r.o. [poznámka soudu: ve skutečnosti jde o společnost M. F. P. s.r.o., IČO: X (dále jen „M.“)]. Žalobce namítal, že je napadené rozhodnutí nezákonné ze dvou důvodů. Nejprve uvedl, že k přiznání mimořádné okamžité pomoci k úhradě jednorázového výdaje (absolvování vstupní lékařské prohlídky) není třeba, aby před vydáním rozhodnutí takový výdaj již vznikl – nemůže proto obstat závěr žalovaného, že neabsolvoval-li vstupní lékařskou prohlídku, výdaj mu nevznikl, a není tak důvodu pro přiznání dávky. Nevyžaduje se totiž, aby žadatel výdaj musel nejdříve uhradit „ze svého“. Podle § 2 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi postačí, pokud žadatel nemá dostatečné prostředky. V té souvislosti pak žalobce žalovanému vytkl, že se nezabýval právě tou otázkou, zda disponuje dostatečnými prostředky k úhradě vstupní lékařské prohlídky vzhledem k jeho příjmům a poměrům. Na tomto základě shrnul, že byl napadeným rozhodnutím přímo zkrácen na svých právech, bylo porušeno jeho legitimní očekávání a zneužito správní uvážení.

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že žalobce dne 10. 4. 2019 na úřadu práce požádal o vyplacení příspěvku na živobytí ve výši 500 Kč (v hotovosti) právě z důvodu vstupní lékařské prohlídky, přičemž tato částka byla žalobci vyplacena. Žalovaný konstatoval, že tento postup úřadu práce sice nebyl v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi, jelikož správně měla být žádost o příspěvek na živobytí zamítnuta a finanční prostředky ve výši 500 Kč měly být žalobci poskytnuty k jeho žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc. Nicméně, ačkoliv žalobce v rozhodné době disponoval potřebnou finanční částkou, vstupní lékařské prohlídce se nepodrobil, protože byl vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu zmaření nástupu do zaměstnání. Žalovaný shrnul, že žalobce lékařskou prohlídku neabsolvoval, žádný výdaj mu tak v té návaznosti nevznikl, a proto zanikl důvod pro přiznání mimořádné okamžité pomoci. Závěrem podotkl, že žalobce jako uchazeč o zaměstnání od června 2015 měl mnoho příležitostí získat zaměstnání, jichž však nevyužil, což svědčí o tom, že žalobce neměl skutečnou vůli být zaměstnán. Žalovaný tak navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
4. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 8. 4. 2019 žádost (zaevidovanou pod č. j. 15240/2019/MEL) o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje – za účelem absolvování dvou lékařských zdravotních prohlídek při nástupu do zaměstnání po 500 Kč, a to jednak pro obchodní společnost M. (v žádosti označení zkomoleno na F. F. M.), jednak pro Technické služby města M.. Žalobce tentýž den v rámci ústního jednání o projednání skutečností týkajících se dávek pomoci v hmotné nouzi uvedl, že od úřadu práce dostal dvě doporučenky do zaměstnání, a protože nemůže předvídat závěry lékařky v každém jednotlivém případě, požádal o úhradu dvou lékařských prohlídek současně. Žalobce se ke svým příjmům či poměrům nijak nevyjádřil. Téhož dne úřad práce od praktické lékařky MUDr. K. zjistil, že v případě nástupu do zaměstnání V. (zprostředkovaného M. jako agenturou) by žalobce platil poplatek za vstupní lékařskou prohlídku, který by mu byl po uplynutí zkušební doby zaměstnavatelem proplacen. Dne 10. 4. 2019 pak úřad práce zjistil, že žalobce nebude přijat do zaměstnání pro Technické služby města M. z důvodu nezájmu zaměstnavatele.
5. Dále je obsahem spisu kopie protokolu o ústním jednání se žalobcem uskutečněném dne 10. 4. 2019 na úřadu práce ve věci dávek příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení, v němž bylo mj. uvedeno, že žalobce požaduje vyplacení části příspěvku na živobytí ve výši 500 Kč v hotovosti z důvodu vstupní lékařské prohlídky.

6. Dne 3. 5. 2019 vydal úřad práce rozhodnutí č. j. 17265/2019/MEL, jímž rozhodl tak, že se žalobci dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje nepřiznává. Toto rozhodnutí odůvodnil tím, že zjistil, že jednak žalobce nebude přijat do zaměstnání pro Technické služby města M. z důvodu nezájmu na straně zaměstnavatele – lékařská prohlídka je tak zbytná, jednak bude poplatek za vstupní lékařskou prohlídku pro zaměstnavatele M. (zkomoleno na F. F. M.) proplacen tímto zaměstnavatelem po zkušební době – byla by tak proplacena žalobci duplicitně. Nadto byl žalobci dne 11. 4. 2019 poskytnut příspěvek na živobytí ve výši 500 Kč z důvodu vstupní lékařské prohlídky. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, jemuž žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 7. 2019, č. j. MPSV-2019-153569-912, vyhověl a rozhodnutí úřadu práce zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. Žalovaný úřadu práce vytkl, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci. Zdůraznil, že dávka mimořádné okamžité pomoci na uhrazení poplatku za vstupní lékařskou prohlídku při nástupu do zaměstnání je možná pouze v případě, že ji před nástupem do zaměstnání nehradí zaměstnavatel, přičemž lékařská zdravotní prohlídka je povinná jen tehdy, pokud zaměstnavatel má zájem přijmout žadatele o zaměstnání do pracovního poměru.
7. Ve spise je dále založena doporučenka žalobce k přijetí do zaměstnání u M. na pozici montážního dělníka, v níž bylo dne 28. 3. 2019 společností M. potvrzeno, že žalobce byl (bude) od 15. 4. 2019 přijat na tuto pozici.
8. Dne 10. 9. 2019 rozhodl úřad práce o žádosti žalobce rozhodnutím č. j. 32759/2019/MEL znovu tak, že se žalobci dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje nepřiznává. Setrval na svém původním odůvodnění s tím, že ve vztahu k M. uvedl, že ačkoliv byl žalobce přijat ode dne 15. 4. 2019 do zaměstnání u tohoto zaměstnavatele, a byl tak povinen podrobit se vstupní lékařské prohlídce, zaměstnavatel by po uplynutí zkušební doby výdaj spojený s prohlídkou žalobci proplatil. Za takové situace by byla vstupní lékařská prohlídka žalobci proplacena duplicitně; proto mu byl ostatně dne 11. 4. 2019 vyplacen v hotovosti příspěvek na živobytí. I toto rozhodnutí úřadu práce napadl žalobce odvoláním, ve kterém uvedl, že pracovní smlouva se zaměstnavatelem M&V uzavřena nebyla. Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 11. 2019, č. j. MPSV-2019/234686/-912, opětovně rozhodnutí úřadu práce jako nepřezkoumatelné a nezákonné zrušil. Úřadu práce vytkl, že žalobci byla částka 500 Kč na vstupní lékařskou prohlídku vyplacena z dávky příspěvku na živobytí, a nikoliv k žádosti žalobce o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje.
9. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 27. 1. 2020 úřad práce (i potřetí) rozhodl o žádosti žalobce ze dne 8. 4. 2019 tak, že mu nepřiznal dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje. Úřad práce zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení a rozvedl, jaké byly poměry žalobce v dubnu 2019. Popsal, že žalobce žije (žil) sám v bytě, s čímž jsou spojené náklady na bydlení ve výši 3 420 Kč měsíčně, a že žalobce pobírá (pobíral) dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení (v dubnu 2019 ve výši 8 685 Kč) a dávky pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí (v dubnu 2019 ve výši 2 200 Kč) a doplatek na bydlení (v dubnu 2019 ve výši 3 400 Kč). Úřad práce uvedl, že vycházel z doporučenky, kterou lze považovat za hodnověrný doklad o vzniku pracovního poměru, a z ní vyplývalo, že je žalobce přijat do zaměstnání u M. od 15. 4. 2019. Zdůraznil, že přestože byla žalobci dne 11. 4. 2019 z dávky příspěvku na živobytí poskytnuta částka 500 Kč pro potřeby úhrady vstupní lékařské prohlídky při nástupu do zaměstnání u M., žalobce se z neznámých příčin vstupní lékařské prohlídky nepodrobil

a poskytnuté prostředky na její úhradu nepoužil. Tím zmařil nástup do zaměstnání a byl v důsledku toho vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání. Na tomto základě poukázal na to, že žalobce neměl v úmyslu do zaměstnání nastoupit. Kdyby však měl, byla by vstupní lékařská prohlídka žalobci zaměstnavatelem po uplynutí zkušební doby proplacena. I toto rozhodnutí posléze žalobce napadl odvoláním, ve kterém podrobně namítal, že úřad práce nevzal v potaz výtky a právní názor žalovaného obsažené v předešlých zrušujících rozhodnutích.

10. Konečně v napadeném rozhodnutí ze dne 4. 5. 2020 žalovaný ve vztahu k věci vstupní lékařské prohlídky z důvodu nástupu do zaměstnání u M. uvedl, že postup úřadu práce při vyhodnocování žádosti žalobce o mimořádnou okamžitou pomoc nebyl v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi. Úřad práce sice vyplatil dávku příspěvku na živobytí ve výši 500 Kč dříve, aby si žalobce mohl zaplatit vstupní lékařskou prohlídku, ale tím opomenul hlavní účel této dávky. Úřad práce namísto toho měl žalobci poskytnout mimořádnou okamžitou pomoc k jeho předcházející žádosti, aby žalobce mohl nastoupit do zaměstnání, a tím se stal nezávislým na dávkách pomoci v hmotné nouzi. S ohledem na skutečnost, že však žalobce vstupní lékařskou prohlídku u zaměstnavatele M. neabsolvoval, nevznikl žalobci žádný výdaj, čímž zároveň zanikl důvod pro přiznání mimořádné okamžité pomoci.
11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a že obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodoval bez jednání, neboť se účastníci řízení v příslušné lhůtě na výzvu soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. nevyjádřili a jejich souhlasy s takovým postupem se v souladu s příslušným poučením, jež se jim dostalo, předpokládají. Soud přitom dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Podle § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky k úhradě nezbytného jednorázového výdaje, spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázání ztráty osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků, a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu.
13. Podle § 10 odst. 2 písm. b) a odst. 5 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi je rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v případě podání žádosti o dávku a plnění ostatních podmínek, u jednorázové dávky období aktuálního kalendářního měsíce.
14. Podmínky, za kterých lze dávku mimořádné okamžité pomoci poskytnout, stanoví § 36 a § 38 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Podle § 36 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi nárok na mimořádnou okamžitou pomoc má osoba uvedená v § 2 odst. 4 a 5, pokud je považována za osobu v hmotné nouzi. Podle § 36 odst. 2 věty první zákona o pomoci v hmotné nouzi pro účely poskytování mimořádné okamžité pomoci osobě uvedené v § 2 odst. 3, odst. 5 písm. a) a odst. 6 se tato osoba posuzuje bez společně posuzovaných osob. Podle § 38 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi nárok na mimořádnou okamžitou pomoc vzniká dnem, kdy ji příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi přizná.

15. Podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi je žadatel o dávku povinen osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu a na výzvu se osobně dostavit k příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi, nebrání-li tomu těžko překonatelné překážky, zejména zdravotní stav.
16. Podle § 64 odst. 1 písm. a) a b) zákona o pomoci v hmotné nouzi jsou přitom zaměstnanci orgánů pomoci v hmotné nouzi v souvislosti s poskytováním dávek povinni chránit práva a zájmy osob v hmotné nouzi, přitom respektovat jejich důstojnost, soukromí a důvěrnost sdělení a zachovávat mlčenlivost, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak, a jsou také povinni každou osobu informovat o možných postupech řešení hmotné nouze a zapojovat ji do řešení její situace a vést ji k vlastní odpovědnosti.
17. Podle § 32 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 333/2018 Sb. (dále jen „zákoník práce“) je v případech stanovených zvláštním právním předpisem zaměstnavatel povinen zajistit, aby se fyzická osoba před vznikem pracovního poměru podrobila vstupní lékařské prohlídce.
18. Podle § 59 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění zákona č. 310/2017 Sb. (dále jen „zákon o specifických zdravotních službách“), jde-li o osobu ucházející se o zaměstnání, postupuje se při posuzování její zdravotní způsobilosti k práci obdobně jako při posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců v rámci pracovnělékařských služeb s tím, že
 - a) vstupní lékařskou prohlídku provádí
 1. poskytovatel pracovnělékařských služeb, s nímž má zaměstnavatel uzavřenou písemnou smlouvu, nebo poskytovatel pracovnělékařských služeb, který pracovnělékařské prohlídky provádí na základě smlouvy podle § 57a,
 2. registrující poskytovatel, ke kterému vyslal zaměstnavatel osobu ucházející se o zaměstnání, nestanoví-li jiný právní předpis 20) jinak a jde-li o práce uvedené v § 54 odst. 2 písm. b), nebo
 3. lékař zaměstnavatele uvedený v § 58a odst. 1 písm. a),
 - b) zaměstnavatel vstupní lékařskou prohlídku zajistí vždy před vznikem
 1. pracovního poměru,
 2. právního vztahu založeného dohodou o pracích konaných mimo pracovní poměr, má-li být osoba ucházející se o zaměstnání zařazena k práci, která je podle zákona o ochraně veřejného zdraví prací rizikovou nebo je součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny prováděcím právním předpisem podle § 60 nebo jinými právními předpisy; zaměstnavatel může vstupní lékařskou prohlídku vyžadovat též, má-li pochybnosti o zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o práci, která není prací rizikovou a která má být vykonávána na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, nebo
 3. vztahu obdobného vztahu pracovněprávnímu.

Osoba ucházející se o zaměstnání se považuje za zdravotně nezpůsobilou k výkonu práce, k níž má být zařazena, pokud se nepodrobí vstupní lékařské prohlídce podle bodu 1, 2 nebo 3.
19. Podle § 59 odst. 2 zákona o specifických zdravotních službách vstupní lékařskou prohlídku hradí osoba ucházející se o zaměstnání. Zaměstnavatel osobě ucházející se o zaměstnání

vstupní lékařskou prohlídku uhradí, jestliže s ní uzavře pracovněprávní nebo obdobný vztah. Věta první a druhá se nepoužije, jestliže osoba ucházející se o zaměstnání se s případným zaměstnavatelem dohodne o úhradě vstupní lékařské prohlídky i v případě neuzavření pracovněprávního nebo obdobného vztahu, anebo stanoví-li právní předpis jinak. Vstupní lékařskou prohlídku, jde-li o posouzení zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o zaměstnání k práci v noci, hradí případný zaměstnavatel vždy.

20. Lze stručně shrnout, že v projednávaném případě měl žalobce ke dni podání žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje (tj. ke dni 8. 4. 2019) přislíbeno na základě zprostředkování úřadem práce zaměstnání u M&V a jediné, co jej od získání tohoto zaměstnání dělilo, bylo absolvování vstupní lékařské prohlídky a následné předložení lékařského posudku zaměstnavateli.
21. Bylo tedy skutečně na žalobci jako uchazeči o zaměstnání, aby buď využil své finanční rezervy na úhradu vstupních nákladů spojených s nástupem do zprostředkovaného zaměstnání, nebo aby učinil vše nezbytné pro získání takových prostředků. Jakkoli si žalobce jistě mohl finanční prostředky (500 Kč) obstarat třeba i půjčkou (ostatně z věcí vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 49 Ad 16/2019 a sp. zn. 49 Ad 35/2019 je soudu známo, že žalobce měl v rozhodném období možnost zapůjčení peněz od paní I. H.), je též akceptovatelné, pokud se uchýlil k podání žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc za účelem úhrady tohoto nezbytného výdaje na základě zákona o pomoci v hmotné nouzi. Pokud tak jde o žalobní bod, že k přiznání mimořádné okamžité pomoci na úhradu jednorázového výdaje spočívajícího v poplatku za provedení vstupní lékařské prohlídky nebylo třeba, aby předtím takový výdaj již žalobci vznikl (resp. aby finanční prostředky nejprve žalobce vynaložil „ze svého“), soud dává žalobci za pravdu. Ze shora citovaného ustanovení § 59 zákona o specifických zdravotních službách je patrné, že tento zákon výslovně vyžaduje provedení pracovnělékařské prohlídky ještě před uzavřením pracovněprávního vztahu, což potvrzuje zejména textace odst. 2 citovaného ustanovení, které předpokládá, že v první fázi náklady vstupní zdravotní prohlídky uhradí právě uchazeč o zaměstnání a zaměstnavatel je povinen tyto náklady uchazeči proplatit, avšak teprve poté, co (a pokud) následně s uchazečem uzavře pracovněprávní vztah, tj. poté, co s ním bude (zpravidla) uzavřena pracovní smlouva. Tuto časovou souslednost předpokládá i ustanovení § 32 zákoníku práce. Bylo proto na orgánu pomoci v hmotné nouzi (úřadu práce), aby se žádostí žalobce bezodkladně (ještě před absolvováním vstupní lékařské prohlídky) věcně zabýval, tvrdil-li žalobce, že je osobou, která nemá dostatečné prostředky k úhradě tohoto nezbytného jednorázového výdaje.
22. V té souvislosti pak žalobce žalovanému (úřadu práce) vytkl, že se nezabýval tou stěžejní otázkou, zda disponoval dostatečnými prostředky k úhradě vstupní lékařské prohlídky vzhledem k jeho příjmům a sociálním a majetkovým poměrům. Této argumentaci však soud nemohl přisvědčit. Úřad práce se totiž v prvostupňovém rozhodnutí této otázky věnoval, a to ve vztahu k měsíci dubnu 2019, tj. za období kalendářního měsíce, kdy žalobce podal žádost o mimořádnou okamžitou pomoc. Konkrétně úřad práce po jednotlivých položkách rozvedl, jaké mu byly známy měsíční výdaje žalobce na straně jedné (náklady na bydlení), jakož i jeho měsíční příjmy na straně druhé (příspěvek na bydlení, příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení), přičemž žalovaný z tohoto závěru úřadu práce vycházel, aniž by jej jakkoli zpochybnil. Lze přitom poukázat, že namítal-li žalobce, že se správní orgány jeho příjmovými a sociálními poměry dostatečně nezabývaly, opomenul zcela, že i on měl v řízení o jeho žádosti povinnost podle § 49 odst. 1 písm. a)

zákona o pomoci v hmotné nouzi – bylo totiž na žalobci jako žadateli o dávku, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku. Ani s touto námitkou tak žalobce nemohl uspět, a to nadto zejména s přihlédnutím k té skutečnosti, že dávka mimořádné okamžité pomoci nebyla žalobci přiznána z jiného důvodu, tj. nikoli proto, že by žalobce nebyl shledán osobou v hmotné nouzi, která neměla dostatečné prostředky k úhradě nezbytného jednorázového výdaje vzhledem ke svým příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům.

23. Pokud pak jde o (další) obecně formulované výtky žalobce, že bylo ze strany správních orgánů zneužito správního uvážení a porušeno jeho legitimní očekávání, uvádí soud následující. Soud zdůrazňuje, že dávka mimořádné okamžité pomoci je dávkou nenárokovou. I když jsou zákonné podmínky pro její přiznání splněny, rozhodnutí o tom, zda dávka bude přiznána, závisí na správním uvážení orgánu pomoci v hmotné nouzi. Povinností soudu je toliko posoudit, zda správní orgány správně aplikovaly zákonná ustanovení a zda v rámci správního uvážení dodržely zákonem stanovené meze tohoto uvážení a nezneužily jej.
24. *Názor ohledně přezkumu správního uvážení, se kterým se soud ztotožňuje, vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46: „Úkolem soudu ve správním soudnictví je přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí, tedy posoudit soulad napadeného správního rozhodnutí se zákonem. Úkolem soudu tak není nahradit správní orgán v jeho odborné dozorové kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, nýbrž posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem.“*
25. Podstatné v projednávané věci je, že žalobce po podání žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje dne 8. 4. 2019 nadto dne 10. 4. 2019 požádal z týchž důvodů o vyplacení (části) dávky příspěvku na živobytí v hotovosti (s odkazem na potřebu uhradit vstupní lékařskou prohlídku). Již následující den 11. 4. 2019 přitom žalobce na úřadu práce převzal částku 500 Kč v hotovosti, což ve správním řízení ani v řízení před soudem nijak nezpochybnil [v této souvislosti je soudu z jeho úřední činnosti známo, že součástí správního spisu předloženého ve věci sp. zn. 49 Ad 35/2019 byla kopie výdajového pokladního dokladu, v němž žalobce svým podpisem (byť k němuž připsal údaj „ŘÁDNÁ DÁVKA – PnŽ“) potvrdil dne 11. 4. 2019 převzetí částky 500 Kč v hotovosti jakožto výplaty dávky hmotné nouze].
26. Již v souvisejícím rozsudku zdejšího soudu ze dne 2. 6. 2020, č. j. 49 Ad 35/2019-25, o žalobě žalobce proti rozhodnutí o jeho vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání přitom soud konstatoval, že žalobce nepochybně měl tehdy vyplacenou částku ve výši 500 Kč vynaložit na zaplacení vstupní lékařské prohlídky, neboť ta představovala ekvivalent základní životní potřeby, jelikož žalobci otevírala přístup k placenému zaměstnání a k dlouhodobé možnosti hrazení jeho základních životních potřeb.
27. Nezbyvá tedy než žalovanému přisvědčit v tom, že potřebná částka na uhrazení vstupní lékařské prohlídky sice měla (mohla) být žalobci poskytnuta formou dávky mimořádné okamžité pomoci s ohledem na ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť jednak lékařský posudek jako výstup takové prohlídky lze považovat za nezbytný doklad k přijetí do zaměstnání a jednak tuto žádost žalobce uplatnil již dne 8. 4.

2019. Tím, že si však žalobce peněžní prostředky v požadované výši obstaral cestou výplaty příspěvku na živobytí v hotovosti k jeho žádosti ze dne 10. 4. 2019, lze shledat závěry úřadu práce a žalovaného za zákonné, odmítly-li žalobci tutéž částku vyplatit z téhož titulu podruhé – byť nejen s touto argumentací.

28. Soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí shledal souladným se zákonem, jelikož uplatněné žalobní body neobstojí. Na základě toho soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
29. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného, tomu žádné náklady nad rámec běžného výkonu úřední činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 18. prosince 2020

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce